

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221202338
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7221202338.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. v právnej veci oprávnenej navrhovateľky O. O. D. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na W. ul. č. XXXX/XX v G. právne zastúpenej JUDr. Kristínou Malou Piovarčiovou advokátkou so sídlom AK na Štúrovej ul. č. 20 v Košiciach a povinnej matky W. D., rod. O. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej na P. ul. č. X v N. zastúpenej splnomocnencom JUDr. U. N. nar. XX.X.XXXX bývajúcim na H. ul. č. X v G. v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní povinnej matky proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 25.1.2022 č.k. 14Pc/9/2021 - 244 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o zvýšení výživného, dlžnom výživnom a o trovách prvoinštančného konania.

Žiadnemu z účastníkov nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 26.09.2011 č.k. 17C/10/2009-228 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Košice II zo dňa 21.08.2012 č.k. 17C/10/2009-251 vo výroku o výživnom tak, že z v y š u j e výživné zo strany povinnej z vyživovacej povinnosti W. D., nar. XX.XX.XXXX pre oprávnenú O. O. D., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 150,- Eur mesačne, ktorú je W. D. p o v i n n á platiť k rukám oprávnenej z vyživovacej povinnosti vždy do 15. dňa v mesiaci vopred odo dňa 05.03.2021 opakovane do budúcnosti.

Dlh na výživnom za obdobie od 05.03.2021 do 31.01.2022 zo strany povinnej z vyživovacej povinnosti W. D., nar. XX.XX.XXXX pre oprávnenú O. O. D., nar. XX.XX.XXXX vo výške 1.087,21,- Eur je povinná z vyživovacej povinnosti p o v i n n á zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti rozsudku súdu.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

2. Pri určovaní rozsahu zvýšeného výživného súd prvej inštancie vychádzal zo zásad uvedených v § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom pre vtedy ešte mal. O. O. v roku 2011, došlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane oprávneného dieťaťa, ako aj na strane povinnej matky. Oprávnená navrhovateľka mala v čase posledného rozhodnutia súdu len 8 rokov, navštevovala 2. ročník

základnej školy, bola zdravá, bývala s rodičmi a mal. bratom F. v spoločnej domácnosti. Mala výdavky primerané veku a návšteve prvého stupňa základnej školy, ktoré uspokojovali rodičia pomerne. Pri zisťovaní odôvodnených potrieb oprávnenej v tomto konaní súd prvej inštancie zohľadnil najmä jej vek, s poukazom na ktorý sa jej zvýšili výdavky na stravu, oblečenie a obuv, keďže už dosiahla rozmery dospelaj ženy, výdavky na domácnosť, na ktorých sa má povinnosť podieľať, školské potreby, záujmové aktivity, ako aj výdavky spojené s jej osobnostným rozvojom a potrebami. Súd prvej inštancie zistil, že oprávnená aktuálne študuje na strednej škole všeobecného zamerania - na gymnáziu v poslednom ročníku, pripravuje sa na maturitnú skúšku a následné štúdium na vysokej škole. Býva v spoločnej domácnosti s otcom a starou matkou z otcovej strany v byte. Otec prispieva na domácnosť 300,- až 450,- Eur mesačne (bývanie, nákupy potravín, hygienických potrieb) a s pomocou starej matky sa podieľa aj na ostaných výdavkoch domácnosti. Takmer všetky výdavky oprávnenej uspokojuje otec sám, povinná matka jej prispieva na výživu len po 50,- Eur mesačne. V zmysle zákona je súd pri stanovovaní výživného povinný prihliadať aj na celkový nárast životných nákladov, ktoré sa premietajú do ceny potravín, energií aj iných vecí bežnej každodennej spotreby, a ktoré sa od roku 2011 t.j. za 10 rokov nepochybne podstatne zvýšili. Vzhľadom na uvedené, posúdil súd návrh oprávnenej na zvýšenie výživného čiastočne za dôvodný a sumu uplatneného nároku na výživné zo strany oprávnenej vo výške 150,- Eur mesačne za primeranú jej odôvodneným výdavkom, s poukazom na vyjadrenie oprávnenej o jej aktuálnych výdavkoch a doložené listinné dôkazy, medzi ktoré bolo dôvodné zahrnúť aj jej výdavky na autoškolu, doučovanie, prípravu na prípadné prijímacie pohovory, ako aj výdavky na voľnočasové a osobné potreby, ako je napr. kaderník. Súd pri určovaní výšky výživného zohľadnil tiež zlepšenie príjmových pomerov na strane otca oprávnenej z pôvodných 836,12,- Eur mesačne v roku 2009 na súčasných 2.109,53,- Eur mesačne v čistom v priemere za obdobie 07/2021-12/2021. Zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec navrhovateľky si aktuálne plní aj svoju ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. synovi F. vo výške 180,- Eur mesačne, a to k rukám povinnej matky, ktorej bol zverený do osobnej starostlivosti. Rovnako na strane povinnej matky mal súd prvej inštancie preukázanú zmenu pomerov. V čase posledného rozhodnutia súdu bola povinná matka zamestnancom spoločnosti U.S.Z. G. s čistou mzdou v priemernej výške 777,42,- Eur mesačne v roku 2009, platila výdavky spojené s bývaním v Košiciach cca 200,- Eur, do novembra 2009 hradila hypotekárny úver cca 250,- Eur mesačne, maloletým deťom platila školné cca 30,- Eur, starej matke platila výživné na mal. syna U. N., platila aj krúžky maloletých cca 30,- Eur a telefón cca 20,- Eur. V súčasnosti povinná nie je zamestnaná v pracovnom, ani v obdobnom pomere a je poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý jej bol priznaný zo Sociálnej poisťovne dňa 27.06.2014. S účinnosťou od 01.01.2021 jej bol priznaný invalidný dôchodok v aktuálnej výške 620,20,- Eur mesačne (zohľadňujúc mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť oproti pôvodnej miere o viac ako 70%), ktorý má povinná navýšený o príspevky určené na kompenzáciu jej zvýšených výdavkov na hygienu a diétu, ktoré poberá z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v celkovej výške 60,72,- Eur a o prídavky na syna F. v sume 25,50,- Eur mesačne. V priebehu konania navrhovateľka opakovane poukazovala na príjmy, ktoré povinná podľa jej zistení dosahuje z predaja vecí cez internetové portály, čo povinná vo svojich vyjadreniach popierala. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že povinná s vysokou pravdepodobnosťou dosahuje aj ďalšie príjmy, ktoré súdu bližšie neuviedla a nepreukázala. Túto skutočnosť odôvodňuje celkom zjavný nepomer uvádzaných výdavkov na povinnú a syna F. v priemernej výške okolo 750,- Eur mesačne k tvrdým príjmom povinnej v sume 498,50,- Eur mesačne (pozostávajúcich z invalidného dôchodku 233,- Eur mesačne, 25,50,- Eur mesačne prídavky, 60,- Eur mesačne kompenzačné príspevky a 180,- Eur mesačne výživné od otca). Aj keď povinná odôvodňovala uspokojovanie tohto rozdielu finančnou pomocou od jej aktuálneho partnera, z doloženého daňového priznania partnera povinnej V. G. k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2020 jasne vyplýva, že si v tomto roku vyčíslil z podnikania stratu a nie zisk, a aj samotná povinná uvádzala, že partner podniká v gastropriemysle a prevádzku zariadenia mal rok zatvorenú pre nastavené protipandemické opatrenia. Za obdobne zavádzajúce správanie povinnej súd vyhodnotil ňou poskytované informácie o výške invalidného dôchodku, keď v priebehu celého konania trvala na tom, že poberá invalidný dôchodok v sume 233,- Eur mesačne, dokladala o tom súdu potvrdenia, a to aj napriek tomu, že príslušným rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie z 10.06.2021 bolo rozhodnuté o navýšení jej invalidného dôchodku späťne už od 12.12.2020 na sumu 604,40,- Eur mesačne, od 01.01.2021 na sumu 620,20,- Eur mesačne a v 01/2022 dokonca na sumu 628,30,- Eur mesačne. V priebehu konania povinná nepredložila súdu listinné dôkazy, preukazujúce jej aktuálne pracovné obmedzenia a svoj vážne zhoršený zdravotný stav preukazovala len doložením preukazu osoby ZŤP, žiadosťou o vyšetrenie a vyjadrením ošetrojúceho lekára, že sa pojednávania vo veci nemôže osobne zúčastniť zo zdravotných dôvodov. Súd pri rozhodovaní vo veci samej zohľadnil aj aktuálne majetkové pomery na strane povinnej, ktorá je podielovou spoluvlastníčkou rodinného

domu v obci Branč a príslušných pozemkov a aj keď poukazuje na zaťaženosť tejto nehnuteľnosti hypotekárnym úverom, sama vo svojich vyjadreniach uvádza, že hypotekárny úver spláca jej priateľ a splátky hypotekárneho úveru ani vo svojich výdavkoch neuvádza. Z vyjadrení povinnej ďalej vyplýva, že v jej možnostiach je prispievať na oprávnenú navrhovateľku aj nad sumu stanoveného výživného 50,- Eur mesačne, keď sama opakovane zdôrazňuje, že počas stretnutí jej odovzdáva sumu 100,- Eur a prispieva jej aj inými nákupmi. Okrem toho má povinná podľa vlastného vyjadrenia na účte uloženú sumu 5.000,- Eur, ktorú získala v roku 2017 od otca navrhovateľky v rámci vyporiadania ich BSM po rozvoďte a ktorú môže použiť na úhradu výživného pre navrhovateľku. Samotná skutočnosť, že uvedenú sumu dokázala povinná ušetriť, indikuje podľa názoru súdu jej dobrú finančnú situáciu, pretože nie je nútená použiť takto uložené finančné prostriedky na úhradu svojich potrieb, a to aj napriek deklarovanému pomerne nízkemu príjmu plynúcemu z invalidného dôchodku a sociálnych dávok. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že v porovnaní s obdobím v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom zo strany povinnej pre navrhovateľku, na strane povinnej zanikla už v roku 2019 aj vyživovacia povinnosť k synovi U. N., ktorú mala určenú súdom na 166,- Eur mesačne, čo súd tiež vyhodnotil ako zlepšenie pomerov na strane povinnej z vyživovacej povinnosti. Súd zohľadnil pri posudzovaní skutkového stavu tiež skutočnosť, že povinná matka sa osobne stará o mal. syna F. a uhrádza jeho potreby, pričom otec navrhovateľky si k nemu plní vyživovaciu povinnosť v sume 180,- Eur mesačne, ktorú poukazuje k rukám povinnej matky na základe dohody rodičov o takejto výške výživného zo strany otca. Vzhľadom na vyššie uvedené, rozhodol súd o zvýšení vyživovacej povinnosti zo strany povinnej matky v prospech navrhovateľky zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 150,- Eur mesačne a návrh oprávnenej navrhovateľky na zvýšenie výživného v prevyšujúcej časti ako nedôvodný zamietol. Uvedenú sumu výživného považuje súd za primeranú odôvodneným potrebám oprávneného dieťaťa a zároveň za primeranú reálnym príjmovým a majetkovým schopnostiam a možnostiam povinnej matky, na životnej úrovni ktorej sa má dieťa právo podieľať. Takýmto zvýšením vyživovacej povinnosti povinnej matky pre oprávnenú od 05.03.2021 (t.j. od podania návrhu na zvýšenie výživného) do 31.01.2022, vznikla povinnej matke povinnosť zaplatiť pre oprávnenú výživné v celkovej výške 1.630,68,- Eur (celkovo 10 mesiacov a 27 dní). Účastníci zhodne uviedli, že povinná za uvedené obdobie prispievala oprávnenej navrhovateľke pravidelne sumou 50,- Eur mesačne, pričom príspevky na výživu oprávnenej nad uvedenú sumu povinná súdu žiadnym spôsobom nepreukázala, ani započítať nežiadala. Za uvedené obdobie preto súd povinnej matke započítal výživné vo výške určenej rozhodnutím súdu t.j. celkom v sume 543,47,- Eur. Vzhľadom na uvedené vznikol povinnej po odpočítaní zaplateného výživného za obdobie od 05.03.2021 do 31.01.2022 dlh na výživnom v sume 1.087,21,- Eur, ktorú zaviazal povinnú uhradiť oprávnenej navrhovateľke do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd ako mimoriadne dôvody na určenie dlhšej lehoty na splatenie dlhu na výživnom zo strany povinnej pri vykonanom dokazovaní vyhodnotil najmä jej zhoršený zdravotný stav a sťažené uplatnenie na trhu práce. K zvýšeniu výživného pristúpil súd v zmysle návrhu oprávnenej od podania návrhu na začatie konania, teda od obdobia, v ktorom už mal súd preukázané splnenie zákonných podmienok na zvýšenie výživného zo strany povinnej v určenom rozsahu.

3. Proti výrokom o zvýšení výživného a o dlžnom výživnom podala v zákonnej lehote odvolanie povinná matka s návrhom, aby ich odvolací súd zmenil tak, že zamietne návrh na zvýšenie výživného, alternatívne, aby ich zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Namietala rozsah odôvodnených potrieb oprávnenej vyčíslených na 475 Eur mesačne, ktoré považuje za prehnané a umelo navýšené, nakoľko tam nie sú zahrnuté ani výdavky na bývanie, školu, voľnočasové aktivity. Má za to, že oprávnená nepreukázala, že by mala výdavky na stravu v sume 200 Eur mesačne, na oblečenie v sume 100 Eur mesačne, na kozmetiku a drogériu v sume 51 Eur mesačne, na mesačník v sume 10 Eur mesačne, na kaderníka v sume 25 Eur mesačne, na manikúru v sume 30 Eur mesačne, na mobil s internetom v sume 39 Eur mesačne, a na vreckové v sume 20 Eur mesačne. Oprávnená po celý čas zavádzala súd o svojich odôvodnených potrebách. Poukázala na to, že nárast životných nákladov oprávnenej je štandardný a došlo k nemu aj na jej strane. Nepoprela, že u oprávnenej došlo k zmene pomerov, avšak nie v tak výraznej miere, aby opodstatňovala zvýšenie výživného z 50 Eur mesačne na 150 Eur mesačne. Zdôraznila, že na jej strane došlo k zhoršeniu jej pomerov, pretože ochorela natoľko, že to obmedzuje jej reálne možnosti a schopnosti podieľať sa na výživnom navrhovateľky vo vyššej, ako v doposiaľ určenej sume. Uviedla, že už nie je výlučnou vlastníčkou 3 izbového bytu v Košiciach, ale podielovou spoluvlastníčkou 4 izbového rodinného domu v radovej zástavbe v obci Branč v podiele 1, na ktorý je zriadené záložné právo v prospech banky. Nie je vlastníčkou osobného motorového vozidla a nie je bezpodielovou spoluvlastníčkou chaty. Potvrdila, že z titulu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov dostala od otca navrhovateľky 5.000,- Eur, a že jej v roku 2019 zanikla

vyživovacia povinnosť k synovi U.. Nepriaspievala mu však 166 Eur mesačne, aj keď jej to tak bolo určené súdom, ale dohodla sa s ním na podstatne nižšej sume, pretože si na rozdiel od navrhovateľky uvedomoval jej zdravotný stav a brigádoval. Od zániku vyživovacej povinnosti sa jej stav ale radikálne zhoršil, v dôsledku čoho ukončila aj dohodu o pracovnej činnosti. Aj navrhovateľka si je počas celého konania vedomá toho, aké má zdravotné problémy, a že v ich dôsledku dokonca bola aj hospitalizovaná. Poprela, že by okrem invalidného dôchodku poberala aj iné príjmy, pretože to pre jej zdravotný stav nie je objektívne možné. Pokiaľ súd konštatoval zjavný nepomer medzi jej príjmami a výdavkami, upresnila, že jej výdavky s maloletým predstavujú sumu 660 Eur a nie 750 Eur, a jej príjem dosahuje 860,92 Eur (invalidný dôchodok, kompenzačný príspevok a výživné pre mal. F.). Skutočnosť, že jej priateľ dosiahol stratu ešte neznamená, že jej nie je schopný finančne vypomáhať. Má za to, že súd sa pri rozhodovaní dostatočným spôsobom nevysporiadal s pomermi otca navrhovateľky, u ktorého došlo k ich podstatnému zlepšeniu. Uviedla, že otec nadobudol do výlučného vlastníctva chatu a osobné motorové vozidlo, bez zrejmeho dôvodu sa vzdal dedičstva, má nadštandardný príjem presahujúci 2.100,- Eur mesačne, pričom príjem dosahuje aj z predaja oblečenia prostredníctvom inzertného portálu. O jeho lepšej životnej úrovni svedčí aj to, že si môže dovoliť vytvárať obom deťom finančné rezervy, platí poisťky a navštevuje wellness pobyty, čo si ona dovoliť nemôže. Poukázala na zjavný nepomer svojej vyživovacej povinnosti v sume 150 Eur mesačne pri jej príjme 620 Eur mesačne a výživného 180 Eur mesačne, ktoré otec prispieva na výživu mal. F., ktorý je len o rok mladší od navrhovateľky, pri svojom príjme 2.100,- Eur mesačne. Nerozumie tomu, prečo jej súd určil výživné v 24 % z jej príjmu, keď má v osobnej starostlivosti maloletého F.. Ak by sa podieľala na výžive maloletého hoc len rovnakou mierou, ako určil otcovi súd, takmer 50% z jej príjmu by predstavovali vyživovacie povinnosti, v dôsledku čoho by došlo k ohrozeniu jej zdravotného stavu, s ktorým má spojené zvýšené výdavky a nemožnosť uplatniť sa na trhu práce. Nezavádzala súd o svojich príjmoch, pretože dňa 25.1.2022, keď ju súd vyzval, aby sa vyjadrila, či u nej od posledného pojednávania došlo k nejakej zmene, jej v podstate ani nedal možnosť reagovať na zistenia Sociálnej poisťovne o výške jej invalidného dôchodku. Dopustil sa aj ďalšieho pochybenia, keď doručoval listiny priamo jej zástupcovi, aj keď na ich preberanie nebol splnomocnený. Záverom namietala, že súd vôbec nereflektoval na to, že u nej došlo k poklesu vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%. Nepoprela, že svojmu priateľovi nevypomáhala fotením tovaru na sebe, fotky sú však niekoľko rokov staré. Napokon s priateľom rozviazala dohodu v marci 2020, teda ďaleko predtým, než bol podaný návrh na zvýšenie výživného na súd. Ani suma 5.000,- Eur v žiadnom prípade nereflektuje jej dobrú finančnú situáciu, naopak túto sumu si odkladá jednak na liečbu a jednak z dôvodu vážnosti jej zdravotných problémov.

4. Oprávnená navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu povinnej navrhla potvrdiť napadnuté výroky rozsudku ako vecne správne. Uviedla, že ona nie je tou, ktorá by zavádzala ohľadom svojich výdavkov. V tejto súvislosti poukázala na to, že práve povinná do konca konania na súde prvej inštancie nepriznala pravdivú výšku svojho dôchodku, ani obchodovanie na viacerých internetových portáloch (modrý koník ako radovanko3, facebook ako W. D., Topánky Beauty, instagram ako bazarik_beauty, mimiaukcie), ktoré doložila do spisu. Povinná do dnešného dňa pridáva nové fotky, ktoré slúžia následnému predaju. Okrem toho, pracovala u svojho priateľa v Z. v Branči na výčape ako čašníčka, obsluhovala stávkovanie a Keno, na ktoré však potrebuje licenciu. Na povinnú si urobila vlastný názor, robí rozdiely medzi deťmi, čo napríklad otec nikdy nerobil. Dodala, že povinná cvičila v dobe, keď u nej bola na prázdninách. Poukázala na to, že veľkú časť z otcovho príjmu (cca 700 Eur v priemere mesačne) tvoria bonusy, ktoré nie sú nárokovateľné a tým ani isté. Dodala, že s otcom boli na wellness pobytoch 4 krát na maximálne 3 dni, z toho raz bol aj maloletý Radovan, pričom ide o kompenzáciu toho, že jej otec pracuje až v riziku. Poukázala na to, že povinná bola sama na dovolenke až na Cypre. Pripojila svoje aktuálne výdavky súvisiace s nástupom na vysokú školu, ktoré vyčísli na 60 Eur prihlášky, 41,80 Eur výdavky na úkony spojené so zápisom, preukazom študenta TUKE, poplatkom za externé funkcionality karty a za komplexné služby univerzitnej knižnice. Medzi mesačné výdavky zaradila 50 Eur za benzín, 45 Eur za kaderníčku, 25 Eur za manikúru, 150 Eur za stravu, 27 Eur za telefón, 30 Eur voľnočasové aktivity, 100 Eur za oblečenie, 16 Eur za hygienické potreby, 20 Eur za kozmetiku, 15 Eur za vlasovú kozmetiku. Medzi mimoriadne výdavky patrilo 75 Eur za vizážistku na stužkovú, 67 Eur za šaty, 58 Eur za topánky, čo všetko uhradil jej otec. Zo strany povinnej neprebehla žiadna snaha o stretnutie, nič nad rámec výživného jej povinná neprispieva. Priložila rozhodnutie o výsledku príjmiacieho konania z 20.4.2022, ktorým bola prijatá na štúdium na TUKE v akademickom roku 2022/2023, z 28.4.2022, ktorým bola prijatá na štúdium na UPJŠ v akademickom roku 2022/2023, a potvrdenie TUKE z 23.9.2022, že je v akademickom roku 2022/2023 študentkou 1. ročníka bakalárskeho štúdia v dennej forme štúdia.

5. Povinná v odvolacej replike zotrvala na svojich vyjadreniach. Nepoprela, že svojmu partnerovi v minulosti vypomáhala, ale dosala, že dohodu o pracovnej činnosti s ním skončila ešte v roku 2019, pred podaním návrhu na zvýšenie výživného, a to kvôli zhoršenému zdravotnému stavu, ktorý si vyžiadal dlhodobú hospitalizáciu a operačné zákroky. Priložila lekársku správu z poslednej kontroly, v zmysle ktorej sa jej zdravotný stav zhoršuje. Nie je preto objektívne možné, aby svojmu partnerovi akoukoľvek formou vypomáhala. Dodala, že ak by pred súdom chcela niečo úmyselne zatajovať, rozhodne by neuviedla, že disponuje sumou 5.000,- Eur z titulu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nepredložila by ani daňové priznanie partnera. Uviedla, že synovi U. N. posielala výživné formou poštovej poukážky. Nerozumie tomu, prečo ju navrhovateľka osočuje, keď pred podaním návrhu bola u nej na prázdninách, mali dobrý vzťah a bola jej oporou aj pokiaľ ide o jej orientáciu, pre ktorú jej otec a babka nemajú pochopenie. Správanie sa navrhovateľky si tak nevie vysvetliť inak ako „žehlenie“ si problému u otca a babky neustálymi útokmi na ňu. Záverom dodala, že navrhovateľka má možnosť brigádovať, alebo požiadať o sociálne, prípadne prospechové štipendium.

6. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

7. Výrok rozsudku o zamietnutí návrhu na zvýšenie výživného v prevyšujúcej časti nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

8. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa § 154 a nasled. CMP.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch aj s konaním, ktoré im predchádzalo podľa § 65, § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a správne rozhodol o zvýšení výživného od povinnej pre oprávnenú O. O. z 50 Eur mesačne na 150 Eur mesačne od 5.3.2021 opakovane do budúcnosti. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní, nie sú v súlade s predstavami povinnej, nečinia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným.

12. Súd prvej inštancie vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena rozhodnutia o výživnom správne porovnával pomery v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom v roku 2011 s pomermi existujúcimi v čase jeho aktuálneho rozhodovania o návrhu oprávnenej na zvýšenie výživného v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine a nepochybil, ak ustálil, že došlo k podstatnej zmene pomerov oprávnenej odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o výživnom. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami povinnej uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu v prevažnej miere už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a povinná ani v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom. K odvolacím námietkam povinnej odvolací súd uvádza, že odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie. To znamená, že bežné potreby dieťaťa nevybočujúce z rámca potrieb iných detí v tomto veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky je možné považovať za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať. Napokon súdna prax ustálila, že zmenou pomerov u dieťaťa je uplynutie 3 rokov od predchádzajúcej úpravy výživného a

aj prestup z jednotlivých stupňov školského vzdelávania, ktoré skutočnosti sa bez ďalšieho zásadným spôsobom prejavia v odôvodnených potrebách dieťaťa, na uspokojovaní ktorých sa majú podieľať obaja rodičia. Keďže oprávnenou prezentované výdavky nevybočujú z rámca bežných potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd a túto nebolo potrebné osobitne dokazovať. Od posledného rozhodnutia o výživnom do podania návrhu na zvýšenie výživného uplynulo už 10 rokov, oprávnená nastúpila zo základnej školy na strednú školu a v odvolacom konaní už na vysokú školu, je preto nesporné, že došlo k výraznej zmene jej odôvodnených potrieb, ktorá opodstatňuje zvýšenie výživného o 100 Eur mesačne. Zvýšené výživné v rozsahu 150 Eur mesačne, ktoré predstavuje na jeden deň len 5 eur, podľa názoru odvolacieho súdu postačuje na uspokojovanie len tých najzákladnejších potrieb oprávnenej, preto sú námietky povinnej týkajúce sa údajného nadhodnocovania výdavkov oprávnenou právne irelevantné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že povinná vyčíslila pravidelné výdavky na mal. F., ktorého má vo svojej osobnej starostlivosti na 250 Eur mesačne, pričom do nich ešte nezahrnula ani bývanie, či školské poplatky, potreby a mimoškolské aktivity. Rozhodnúť v súlade s návrhom povinnej a zamietnuť návrh na zvýšenie výživného by v tomto prípade znamenalo neúmerne posunúť väčší podiel zodpovednosti za duševný a fyzický rast oprávnenej na otca oprávnenej, čo by bolo nepochybne v rozpore aj s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine. Aj keď otec navrhovateľky preukázateľne zarába viac ako povinná matka, je tiež nesporné, že si plní svoju vyživovaciu povinnosť k oprávnenej dobrovoľne v omnoho väčšom rozsahu ako povinná matka, a to práve vzhľadom na rozsah odôvodnených potrieb oprávnenej, ktorý značne prevyšuje výživné od povinnej. Podiel rodičov na vyživovacej povinnosti oprávnenej je tak možné pri zvýšení výživného na 150 Eur mesačne považovať za spravodlivý a vyvážený. Odvolací súd dodáva, že určenie rozsahu výživného na dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na oprávnené dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj 5Cdo 87/2017). Pri posúdení a zhodnotení zákonom stanovených východísk na určenie, resp. zvýšenie výživného preto súd postupuje diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrváva na určitých striktných hraniciach (k tomu porovnaj 8Cdo 50/2017). Výživné nepredstavuje ani mechanickú rovnosť, t.j., že ak jeden z rodičov prispieva na dieťa 180 Eur mesačne (ako otec na F.), takú istú povinnosť má aj druhý rodič, t.j. povinná. Odvolací súd nie je oprávnený ani hodnotiť primeranosť výživného, ktoré má určené otec navrhovateľky na F.. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak svoje rozhodnutie nezaložil na mechanickej rovnosti výživného, ale založil ho na výsledkoch posúdenia vysoko individuálnych skutkových okolnostiach preskúmvanej veci. Zvýšené výživné nie je ani v zjavnom nepomere k výživnému, ktoré má otec navrhovateľky určené pre F., práve naopak, vyjadruje, že nie je v možnostiach a schopnostiach povinnej matky podieľať sa na odôvodnených potrebách staršej navrhovateľky v rovnakom rozsahu, ako otec môže voči F.. Aj odvolací súd dospel po zohľadnení týchto kritérií k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach povinnej prispievať na výživu oprávnenej sumou 150 Eur mesačne do budúcnosti. Tento záver umocňuje vyčíslenie príjmov a výdavkov povinnej v odvolaní, kde tvrdila, že jej príjmy predstavujú 860 Eur mesačne a jej výdavky 660 Eur mesačne. Odvolací súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Každý rodič má totiž povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb.

13. Pokiaľ ide o rozsah zvýšenia výživného, odvolací súd považuje sumu 150 Eur mesačne, na ktorú bolo zvýšené výživné za adekvátnu zmenu pomerov oprávnenej a pomerom povinnej, ktorej od predchádzajúcej súdnej úpravy výživného navyše zanikla vyživovacia povinnosť voči plnoletému synovi U., ktorá jej bola určená na sumu 166 Eur mesačne, ubudli aj splátky za byt, ktorý predala a pribudlo jej 5.000,- Eur z titulu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zdravotné problémy povinnej, na ktoré sa odvoláva, ako aj existencia jej ďalšej vyživovacej povinnosti voči F., boli zohľadnené pri rozhodovaní o zvýšení výživného, pretože v opačnom prípade by zvýšenie odôvodnených potrieb oprávnenej študujúcej už na vysokej škole a pripravujúcej sa na budúce povolanie, opodstatňovalo zvýšenie výživného vo väčšom rozsahu. Povinná riadnym spôsobom nepreukázala, že synovi U. prispievala na výživu menej, ako mala určené súdom. Každopádne, zánik vyživovacej povinnosti k dieťaťu je vždy súdnou praxou považovaný za zásadnú a pozitívnu zmenu pomerov povinného z vyživovacej povinnosti, ktorú je potrebné pri rozhodovaní o zmene výživného zohľadniť.

14. Pokiaľ povinná namietala, že súd prvej inštancie doručoval niektoré listiny jej splnomocnenému zástupcovi miesto nej samotnej, odvolací súd po preštudovaní spisu zistil, že jediné podanie, ktoré takto súd prvej inštancie doručoval bol rozsudok, avšak súd prvej inštancie po upozornení pristúpil k náprave a rozsudok povinnej riadne doručil ešte pred predložením veci odvolaciemu súdu. Neboli preto splnené dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku a jeho vrátenie súdu prvej inštancie. V priebehu celého konania povinná dostala dostatočný priestor na uplatňovanie svojich procesných práv, tento aj riadne využila a nebola ani znevýhodnená oproti navrhovateľke.

15. Pretože súd prvej inštancie správne rozhodol aj o dlhu na výživnom a o trovách prvostupňového konania, odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

16. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

18. Odvolací súd nepriznal účastníkom konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože v konaniach o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, ktoré spadá pod konania vo veciach výživného plnoletých osôb, nemá podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania. Zároveň ani odvolacie podania účastníkov konania neopodstatňujú priznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 55 CMP.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).